

Geneza nazwy Legionowo

To Gen. Roja nadał koszarom w Jabłonie nazwy **Legionowo** (w pierwszym kwartale 1919 r.), w ten sposób upamiętnił on czyn zbrojny Legionów Polskich z lat 1914-1917.

Były one siedzibą wskrzeszonych Legionów Polskich, które z rozkazu Naczelnego Wodza (Piłsudskiego), jako wyborową jednostkę bojową organizował właśnie generał Roja.

Nazwa **Legionowo** upamiętniła także osadę polową Komendy Legionów istniejącą na Polesiu w czasie kampanii wołyńskiej.

Po wyjeździe gen. B. Roja z **Legionowa** i wyruszeniu pułków dywizji legionowej w maju 1919 r. na front litewsko-białoruski nazwa **Legionowo** w odniesieniu do koszar przestała być używana. Dopiero 25 stycznia 1934 r. oficjalnej zmiany nazwy garnizonu Jabłonna na **Legionowo**, dokonał ówczesny Minister Spraw Wojskowych marszałek **Józef Piłsudski**. Dostosował tym samym nazwę garnizonu do nazwy gminy **Legionowo**, na terenie której leżały koszary, gmina bowiem swoją nazwę nosiła już prawie od czterech lat. Do 1936 r. nazwę Legionowo zapisywano przez „j”. Po wprowadzeniu zmian w pisowni języka polskiego, na wniosek Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, przyjęto pisownię obowiązującą do dziś.

współczesny

Gen. B. Roja przed kasynem oficerskim w Legionowie w otoczeniu oficerów 4 Pułku Piechoty Leg. - kwiecień 1919 r. Fot. ze zbiorów J. Szczepańskiego

Historia – koszary - Legionowo

Wiele osób odwiedzających legionowskie muzeum pyta o historię opuszczonego terenu między ulicami Zegrzyńską i Wąską tuż obok wiaduktu drogowego. Niektórzy wiedzą, że były tam dawne koszary. Nie wszyscy jednak domyślają się, że istniała tu kiedyś gęsta zabudowa tętniąca życiem, wokół której skupiało się życie legionowskich wojsk balonowych.

Koszary 2. Batalionu Balonowego, bo o nie chodzi, wraz z pozostałymi instytucjami tj. Główną Składnicą Balonową i Wojskową Wytwórnią Balonową, były położone w obrębie dzisiejszych ulic: Zegrzyńska–Strużańska–Wąska. Zajmowały powierzchnię prawie 21 ha i liczyły ponad 60 budynków.

Na początku lat 30. Ministerstwo Spraw Wojskowych całemu kompleksowi nadało oficjalną nazwę: Koszar imienia pułkownika Aleksandra Wańkowicza, na cześć znanego pilota balonowego i twórcy w 1919 r. polskich wojsk balonowych. Prawie wszystkie budynki zajmowane przez 2. Batalion Balonowy były drewniane. Zostały wzniesione przez armię rosyjską w 1892 r. dla 192. Wawerskiego Rezerwowego Pułku Piechoty. Koszary nie były podpiwniczone, a ich sanitariaty znajdowały się zazwyczaj na zewnątrz. Komunikację między budynkami umożliwiał system brukowanych dróg. Na podstawie rozkazu komendy garnizonu Legionowo z 1932 r. wewnętrznym uliczkom koszar nadano aż osiemnaście nazw własnych. Do dziś zachowały się ślady tylko jednej z nich z nich ul. Kościelnej. Biegła ona obok dawnej kaplicy garnizonowej i cmentarzyka z I wojny światowej.

Koszary 2. Batalionu Balonowego były podzielone na trzy zespoły. Żołnierze służby czynnej mieszkali w regularnie rozplanowanych parterowych budynkach leżących między warsztatami Wojskowej Wytwórni Balonowej i zabudowaniami elektrolitycznej wytwórni wodoru, której ruiny istniały do niedawna przy ul. Wąskiej. Natomiast w zespole budynków wzdłuż ul. Strużańskiej mieściło się zaplecze techniczne batalionu – park balonowy. Znajdowały się tu garaże dla dźwigarek, magazyny butli wodorowych, powłok balonowych, paliwa, opałowy warsztat powłokowy oraz bocznicą kolejowa. Ośią komunikacyjną parku balonowego była brukowana ul. Garażowa.

2. Batalion Balonowy dysponował także obszernym portem balonowym położonym po drugiej stronie ówczesnej ul. Szosowej (dziś stoją tu bloki 11 i 19 osiedla Piaski). Najważniejszą częścią portu był drewniany hangar balonowy o konstrukcji szkieletowej, wzniesiony w 1926 r. Kierownikiem nadzorującym jego powstanie był niejaki inż. Stolarczyk. Hangar miał długość ok. 80 m, szerokość ok. 40 m i wysokość ok. 25 m. Przed hangarem rozciągał się obszerny plac startowy, który nosił nazwę Placu Wzlotów. Było to główne miejsce ćwiczeń legionowskich baloniarzy a także zawodów balonowych.

Koszary dawniej

Obecnie